

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Dne 17. prosince 2024 obdrželo Ministerstvo zdravotnictví (MZ) Vaši žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (InfZ), evidovanou pod č.j.: xxx (a s prodlouženou lhůtou o 10 dní).

Předmětným podáním jste požádala o následující informace týkající se pracovnělékařských prohlídek u mladistvých zaměstnanců, konkrétně:

„V souvislosti s aktuálním zněním návrhu flexibilní novely zákoníku práce je v § 247 odst. 1 písm. a) uvedeno, že zaměstnavatel je povinen zabezpečit na své náklady, aby mladiství zaměstnanci byli vyšetřeni poskytovatelem pracovnělékařských služeb před vznikem pracovního poměru nebo právního vztahu založeného dohodou o provedení práce a dohodou o pracovní činnosti a před převedením na jinou práci. Žádám proto o poskytnutí informací, zda existují nějaká specifika u provádění vstupních pracovnělékařských prohlídek u mladistvých zaměstnanců pracujících na základě DPP v rámci nerizikových profesí.“

K Vaší žádosti sděluji:

Konkrétně k otázce, zda existují nějaká specifika u provádění vstupních pracovnělékařských prohlídek u mladistvých zaměstnanců pracujících na základě právního vztahu založeného dohodou o provedení práce a dohodou o pracovní činnosti v rámci nerizikových prací, uvádíme:

Nově se v § 34 odst. 2 občanského zákoníku navrhuje umožnit nezletilým, kteří dovršili věk 14 let, konat v období hlavních prázdnin závislou práci za podmínek stanovených zákoníkem práce.

Novým § 244a zákoníku práce se navazuje na výše uvedený § 34 odst. 2 občanského zákoníku. Podle § 244a zákoníku práce mladistvý zaměstnanec, který nedosáhl věku 15 let, avšak dovršil věk 14 let (a to bez ohledu na to, zda ukončil, či neukončil povinnou školní docházku), a dále mladistvý zaměstnanec starší 15 let, který neukončil povinnou školní docházku, budou moci v období hlavních prázdnin konat lehké práce, a to za podmínky, že tyto práce nebudou škodit jejich zdraví, vzdělávání a morálnímu rozvoji, jak vyplývá z čl. 7 Evropské sociální charty. Zároveň budou i pro tyto zaměstnance platit další ustanovení týkající se pracovních podmínek mladistvých zaměstnanců (zákaz práce přesčas a zákaz práce v noci, lékařské prohlídky apod.) a práce zakázané mladistvým stanovené vyhláškou č. 180/2015 Sb. (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích).

V § 247 odst. 1 písm. a) zákoníku práce se explicitně uvádí povinnost zaměstnavatele zabezpečit na své náklady vyšetření mladistvého zaměstnance poskytovatelem pracovnělékařských služeb před vznikem pracovněprávního vztahu založeného některou z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Nejde přitom o věcnou změnu, ale legislativní zpřesnění, neboť už podle stávající právní úpravy by měli mladiství zaměstnanci vždy absolvovat vstupní lékařskou prohlídku [tj. bez ohledu na to, zda tato povinnost plyne z § 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů], neboť ustanovení § 247, které je ve vztahu k mladistvým zaměstnancům *lex specialis*, se podle § 77 odst. 2 zákoníku práce vztahuje i na právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

V případě závislé práce vykonávané mladistvými, kteří dovršili věk 14 let, jde o výjimku ze zákazu dětské práce, která musí být v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána a s právem EU – musí respektovat Úmluvu MOP č. 138 o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání (č. 24/2008 Sb. m. s.), čl. 7 Evropské sociální charty (č. 14/2000 Sb. m. s.) a Směrnicí 94/33 ES o ochraně mladistvých pracovníků.

Z těchto mezinárodních dokumentů vyplývá, že nejnižší věk pro vstup do zaměstnání či výkon práce nebude nižší než 15 let, včetně požadavku na ukončení povinné školní docházky. Výjimky jsou stanoveny pro výkon kulturní, umělecké a sportovní činnosti (upravuje již nyní zákon o zaměstnanosti) a pro zaměstnávání lehkou prací dětí ve věku alespoň 14, resp. 13 let (čl. 4 směrnice 94/33 ES).

Lehkými pracemi jsou ty práce, jež jsou podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších zákonů, zařazeny do kategorie první a jejichž součástí nejsou profesní rizika, tedy výskyt faktorů/činností, jež by omezovaly zdravotní způsobilost k práci (dle vyhlášky č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů). V případě převedení na jinou práci je rovněž postupováno dle výše uvedených právních předpisů.

Náležitosti provedení pracovnělékařských prohlídek a posouzení zdravotní způsobilosti jsou uvedeny ve vyhlášce č. 79/2013 Sb.

Pracovnělékařské prohlídky u mladistvých zaměstnanců nejsou dále nijak specifikovány.